

Univerzita Palackého
v Olomouci

PocitoveMapy.cz

Pocitové mapy a netradiční využití GIS v obcích

Webinář NSZM

Jiří Pánek, Katedra rozvojových a environmentálních studií

Univerzita Palackého
v Olomouci

Představení

- Geograf-geoinformatik, akademik-praktik
 - Studoval jsem geografii, geoinformatiku, mezinárodní rozvojová studia v Olomouci, JAR a Indii.
 - Pracoval jsem na mapováních v Keni, Islandu, Norsku, JAR či USA
 - V roce 2017 jsem 4 měsíce působil na University of Pittsburgh
- V roce 2014 jsem spoluzaložil PocityMapy.cz
 - Od roku 2017 spolupracujeme také na projektu PocityMapy.sk

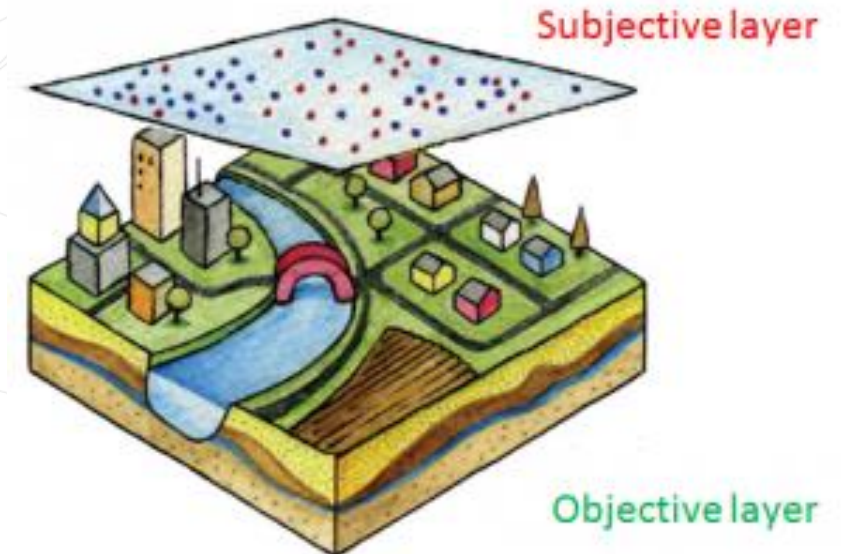

Co nás dneska čeká?

- jak můžeme zapojit občany do plánování/rozhodování v elektronické podobě?
- jaké jsou možnosti využití výsledků z pocitových map, aby to nebyly jen „hezké“ obrázky?
- čím Vám může pomoci GIS v řízení obce?

Co jsou to *pocitové* mapy?

- Mapa nese víc než jen informaci o poloze
- Mapa je nástroj komunikace, ale i nástroj moci
- Mapa je subjektivní vyjádření autora

PocitoveMapy.cz

- PocitoveMapy.cz je online nástroj, který nabízí možnost **aktivně zapojit občany** do sběru informací a názorů na lokality, v nichž bydlí.
- Jedná se o **prostředek participativního plánování** veřejných prostor.
- Obce výsledky využívají nejčastěji jako podpůrné podklady pro **plánování investičních akcí, vytváření koncepcí dopravy** nebo jako informace pro městskou policii.

ťady to mám
rād(ā)

ťady je to
ošklivě

voľný čas

ťady nakupuji

ťady nerad(ā)
jezdím

ťady jsem
na město
hrdý(ā)

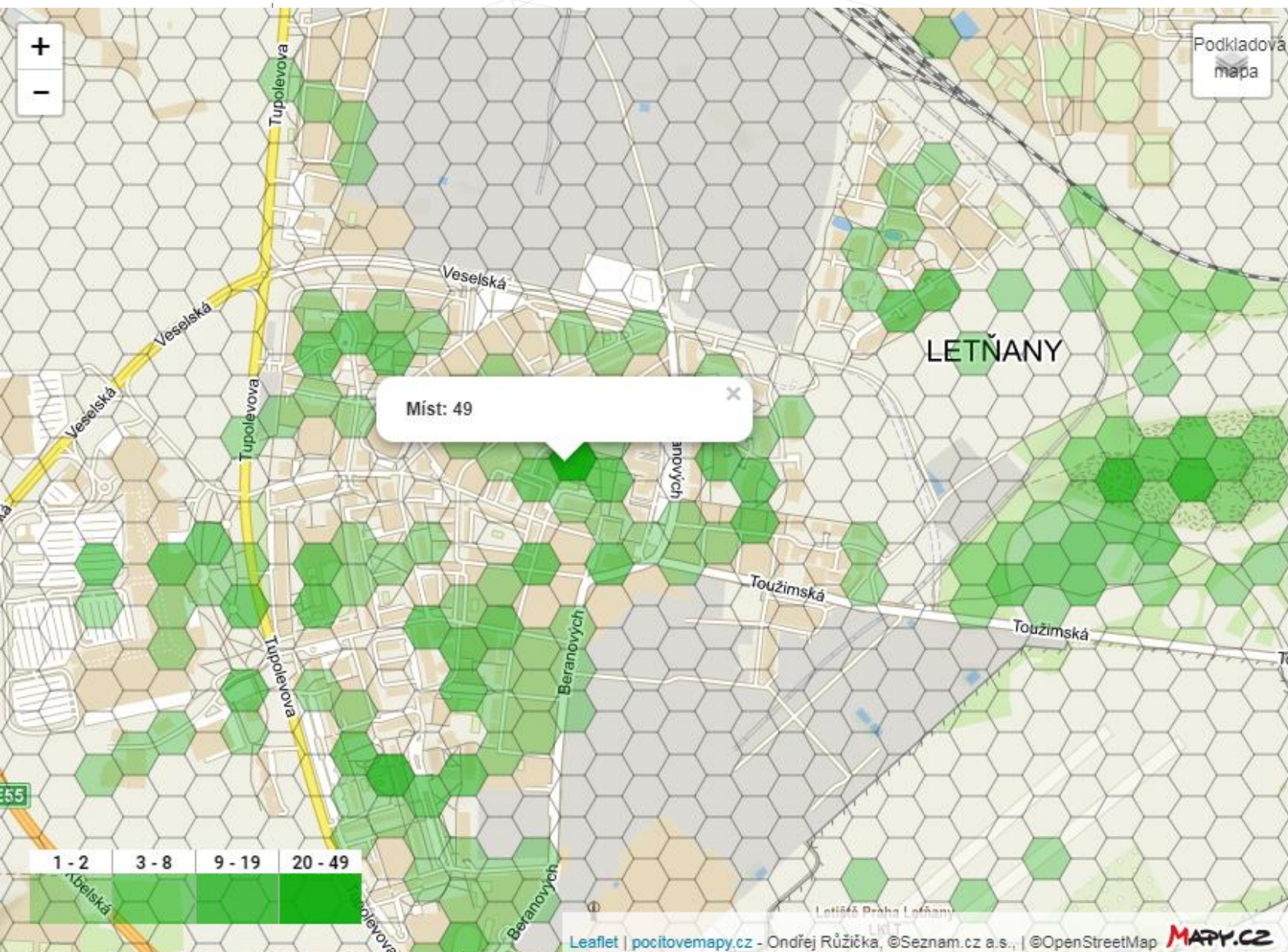
Univerzita Palackého
v Olomouci

Pocitová mapa Prahy 7 / The Emotional Map of Prague 7

IN ENGLISH

V ČEŠTINĚ

Filtr dat

pohlaví

vše

vek

vše

ZRUŠIT FILTR

Kde se cítím dobře

Kde se necítím bezpečně

Kde jsou dopravně nebezpečná místa

Kde trávím volný čas

Kde je zanedbané prostředí

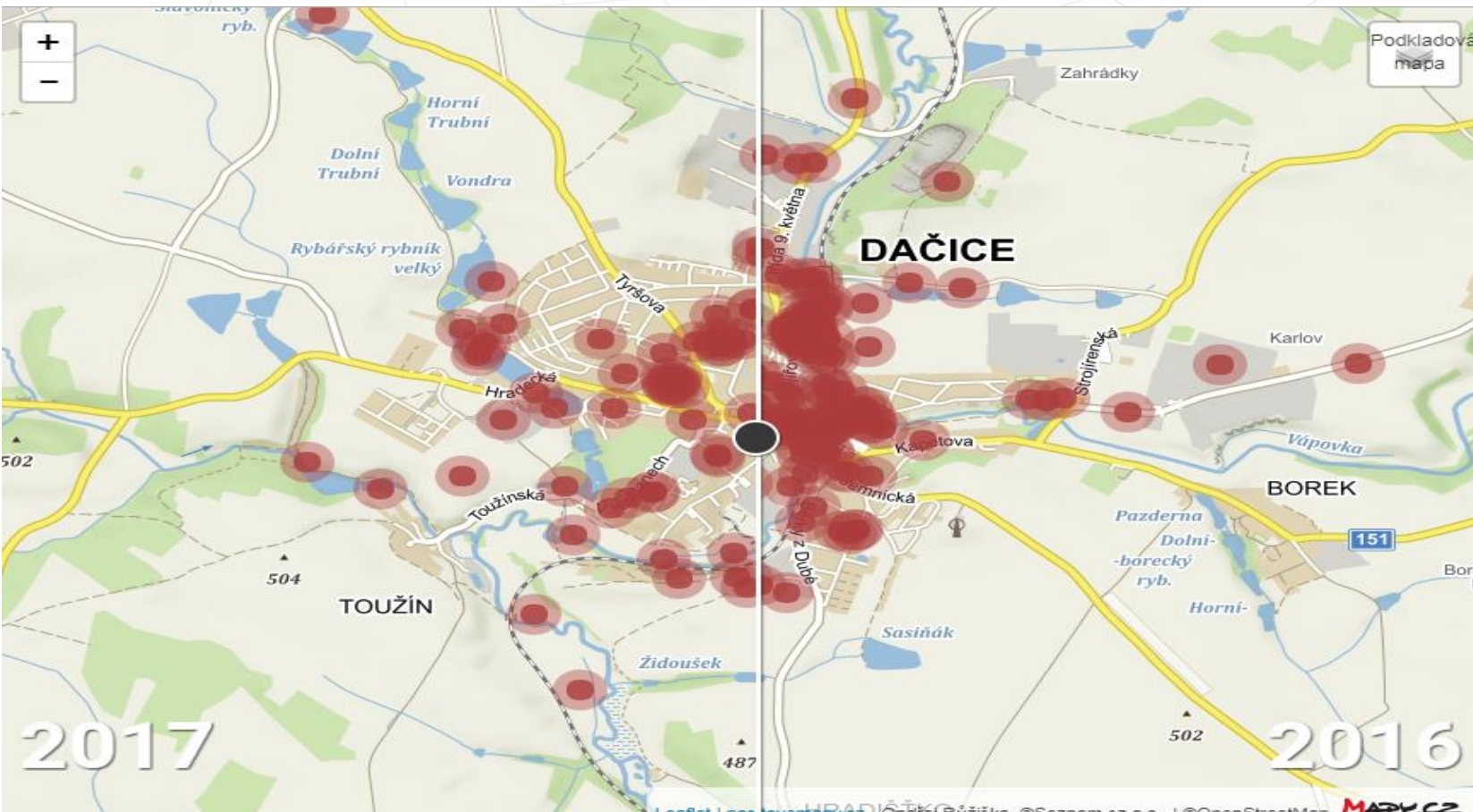
Kde jsem na Letňany hrdý/á

Univerzita Palackého
v Olomouci

PocitoveMapy.cz

Tvorba pocitové mapy probíhá v rámci akce Fórum Zdravého města (27. 2. 2017). K dispozici je mapa města, která slouží jako podklad pro tvorbu pocitové mapy. Účastníci pomocí barev označí místa na mapě. Dle barvy jim tak přiřazují své pocity, které se k místům vztahují.

Účastníci označí místo pocitem, který v nich vyvolává.

Prvky

Hexagony

Heatmapa

Srovnání

Všechny vrstvy

to mám rád

tady se bojím

tady trávím volný čas

tady je to zanedbané

sem pozvu známé

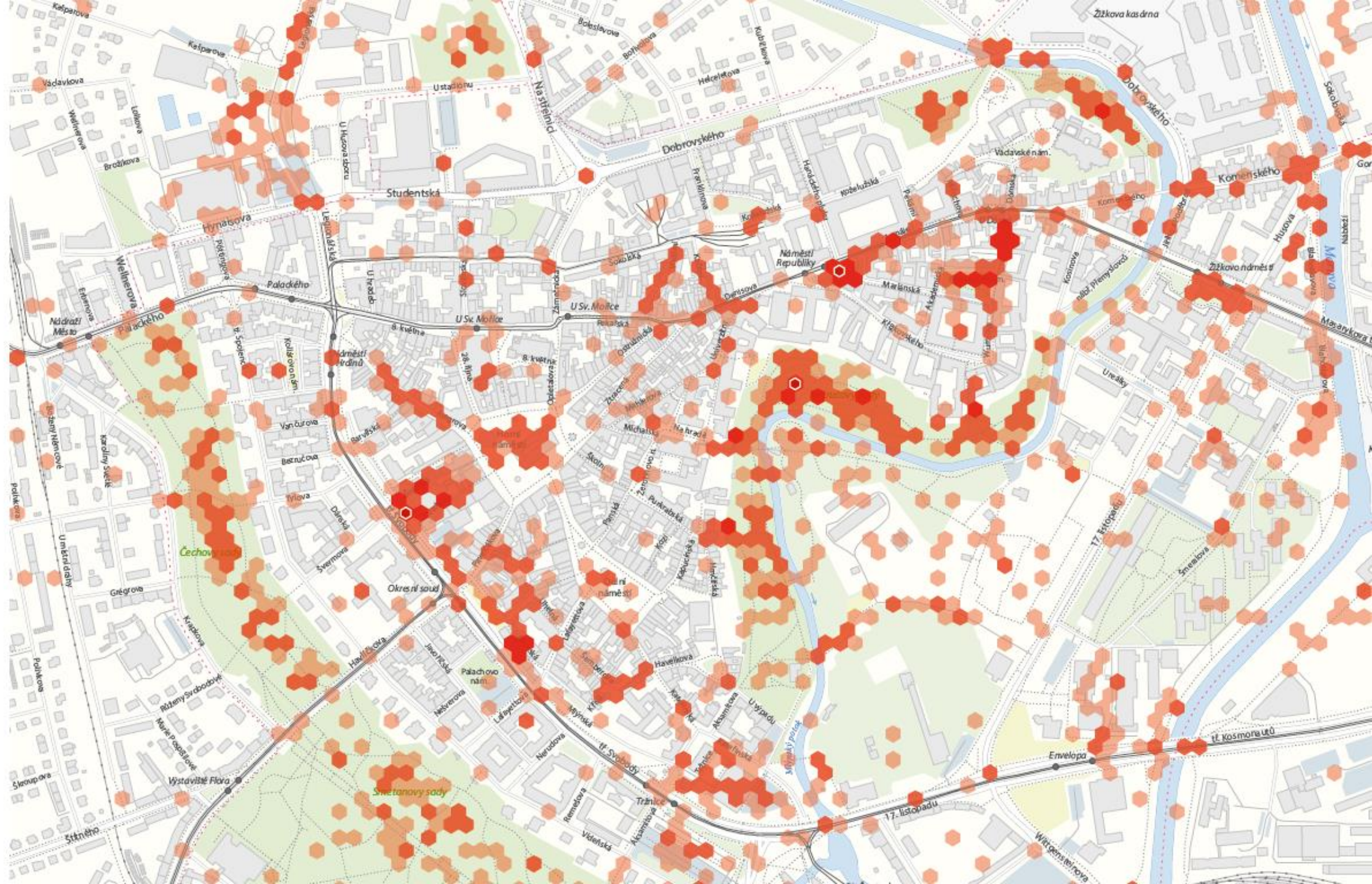
REPORT S VÝSLEDKY KE STAŽENÍ

Četnost záznamů

- extrémní
- nejvyšší intenzita
- střední intenzita
- nízká intenzita

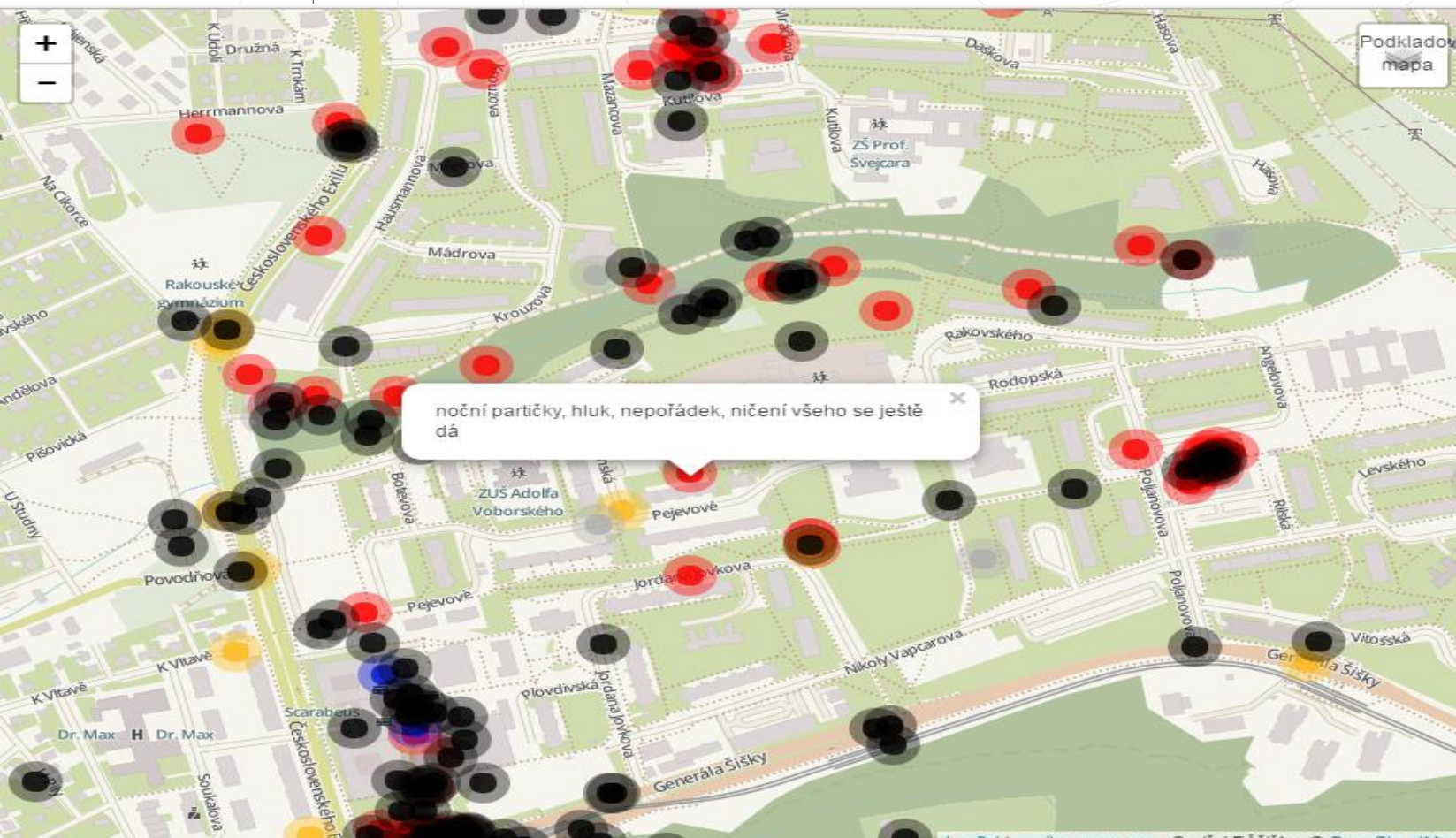
Mapový podklad

- vlakové nádraží
- autobusové nádraží
- zastávka tramvaje
- tramvajové koleje
- železnice
- dálnice
- silnice 1. třídy
- silnice 2. třídy
- silnice 3. třídy
- ulice
- ostatní komunikace
- chodníky
- městské části
- hranice města
- hranice CHKO
- potoky
- řeky a vodní plochy

Univerzita Palackého
v Olomouci

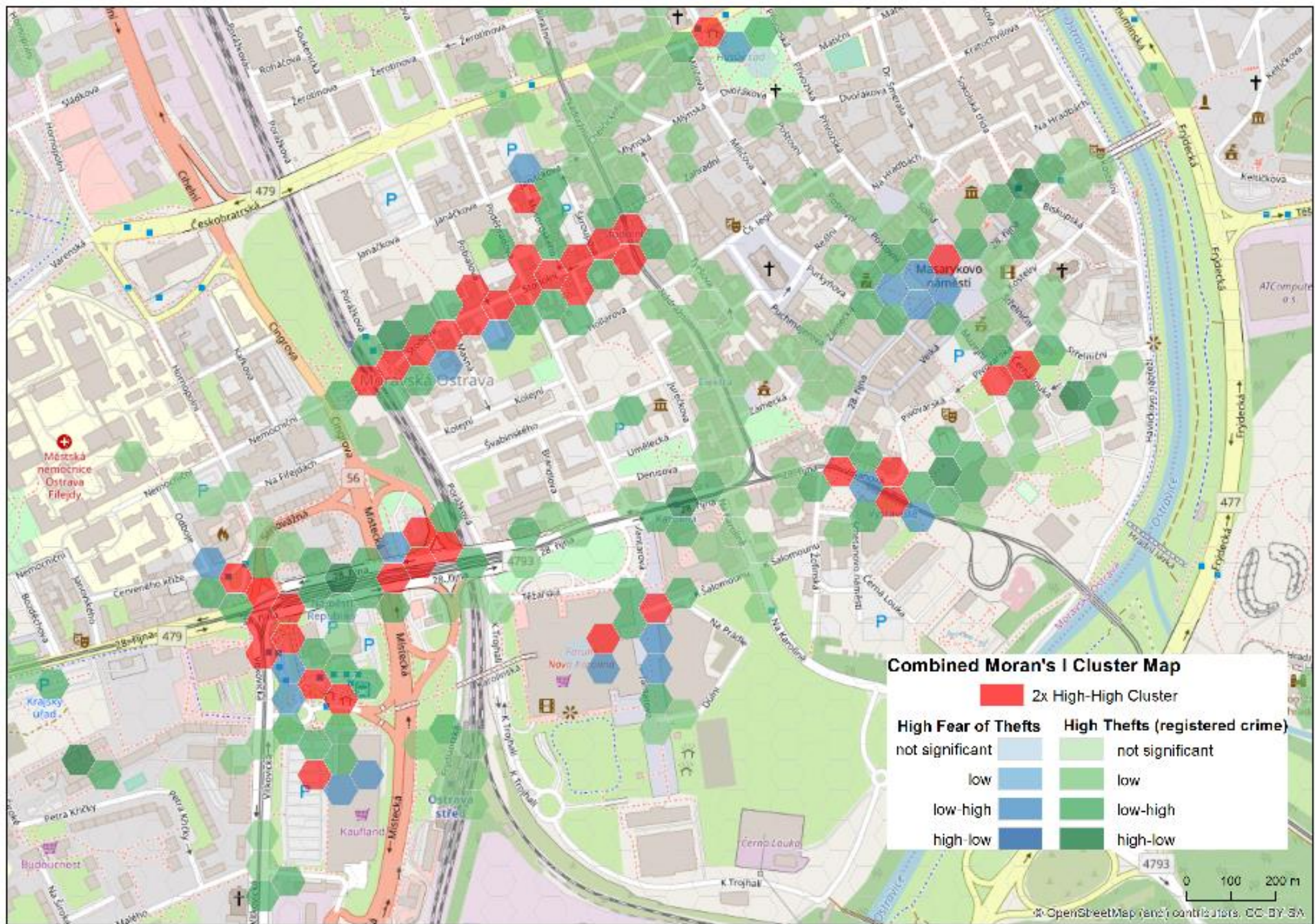
Pocitová mapa Praha 12 2016 - Městská Policie

Tvorba pocitové mapy probíhá v rámci akce Fórum Zdravého města (22. 9. 2016). K dispozici je mapa města, která slouží jako podklad pro tvorbu pocitové mapy. Účastníci pomocí barev označí místa na mapě. Dle barvy jim tak přiřazují své pocity, které se k místům vztahují. Účastníci označí místo pocitem, který v nich vyvolává.

- Všechny vrstvy
- Bezdomovci, alkohol, toxi,
- Doprava – bude řešeno MP
- Doprava – nebude řešeno MP
- Ostatní

PocitoveMapy.cz

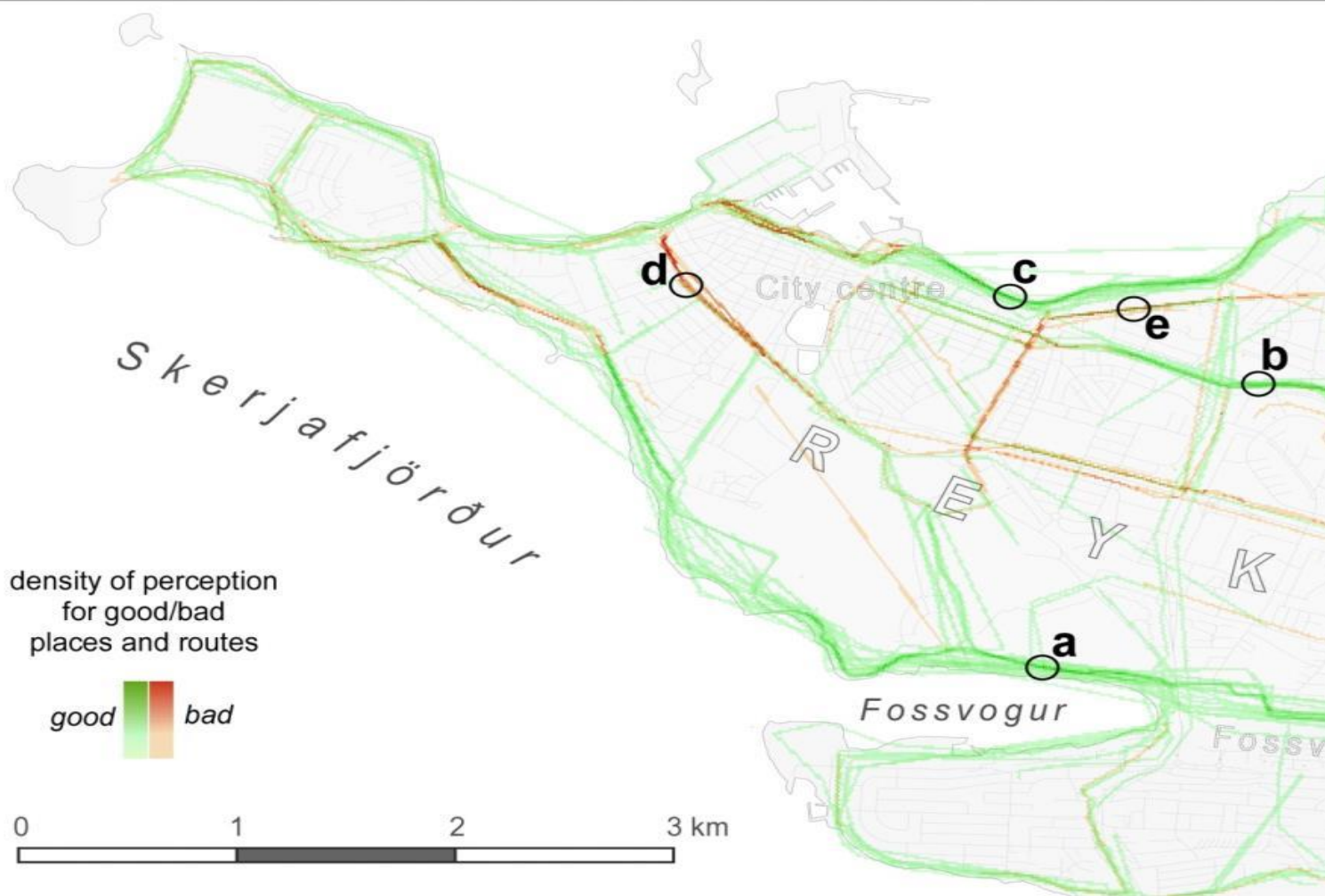
Univerzita Palackého
v Olomouci

Kde vnímáme v Liberci centrum?

PocityMapy.cz

Locations:

- a: Fossvogur
- b: Suðurlandsbraut
- c: Sæbraut
- d: Hringbraut
- e: Borgartún

Proč tedy pocitové mapy používat?

- Projekty spoluvytvářené občany mají větší míru přijetí
- Participací lze předejít dlouhým a nákladným „tahanicím“
- Mapy jsou jednodušší komunikační nástroj než dotazník
- Většina informací, které zpracováváte (při ÚP) je prostorových

Univerzita Palackého
v Olomouci

PocityMapy.cz

Praktická ukázka

- Praha 12, 2017, bezpečnost v okolí škol
- Kde se bojím aut?
- Kudy chodím do školy?

Univerzita Palackého
v Olomouci

PocitoveMapy.cz

Pocitová mapa Prahy 12

tady je to nepříjemné kvůli dopravě

Přidat místo

Přidáno míst: 0

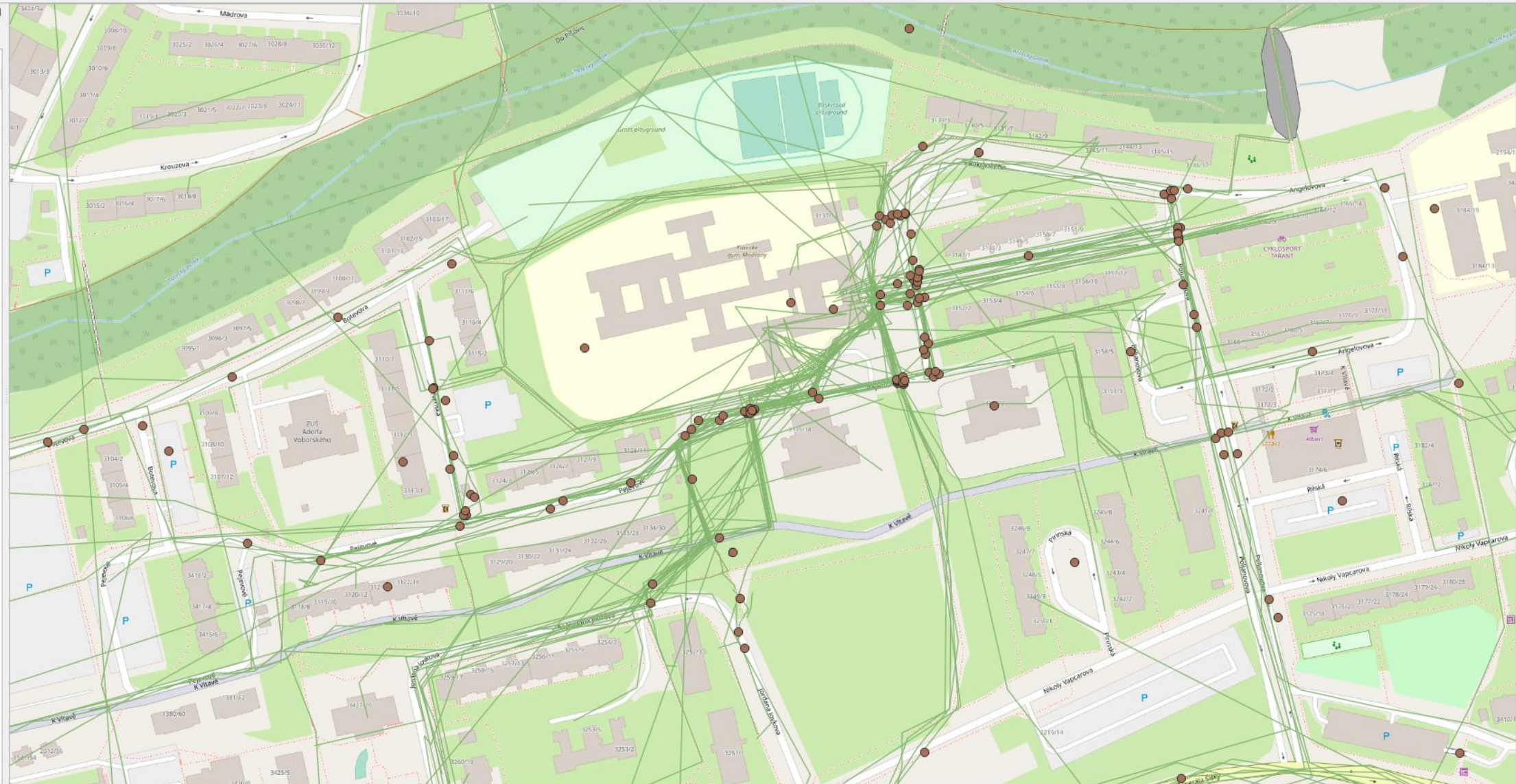
Místa můžete smazat, když na ně kliknete.

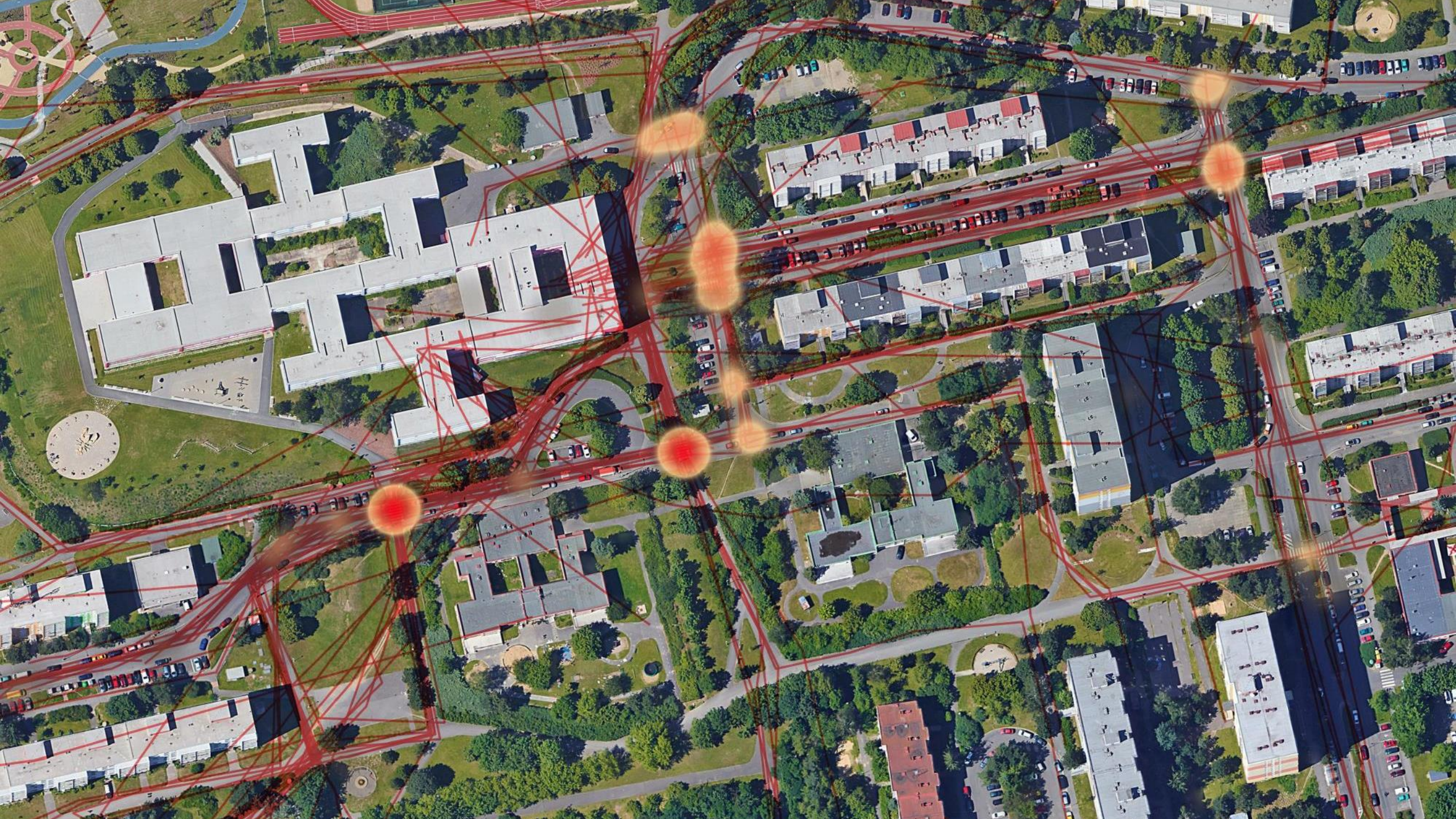
DALŠÍ KROK

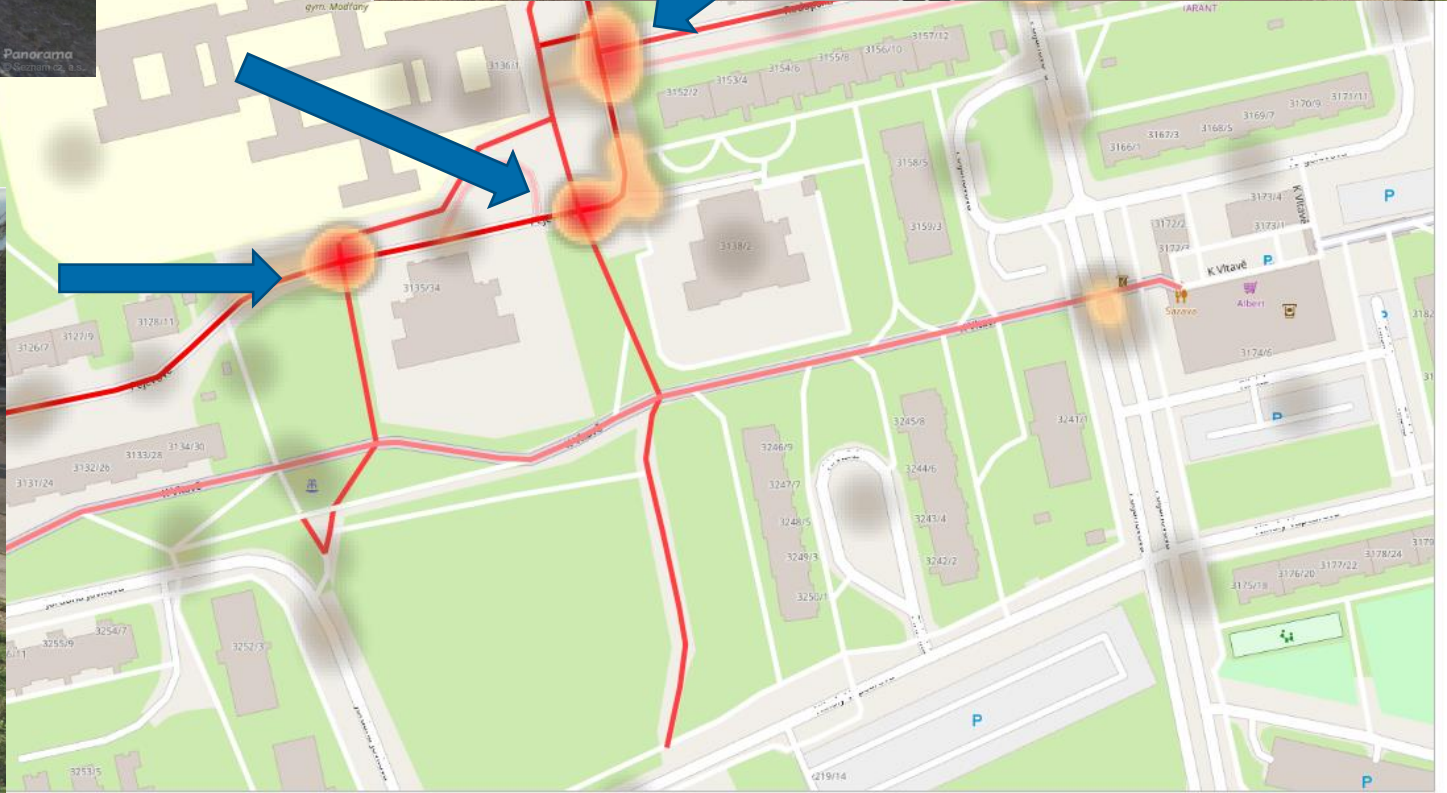
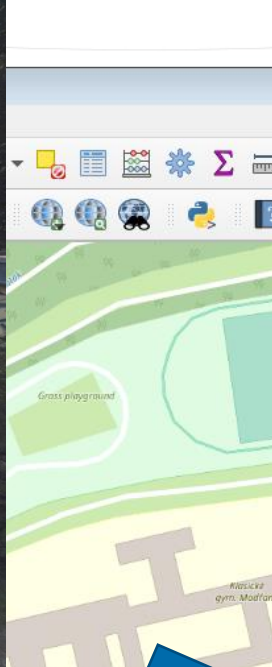
Krok 1/5

Layers panel showing:

- ☒ bojim_aut
- ☒ cesta skola
- ☒ OpenStreetMap

Kdy je využívání pocitových map spíše zbytečné?

- Pokud se jedná jen o „politickou“ akci
- Když jdou výsledky rovnou do šuplíku
- Když město mapu samo nepropaguje (málo respondentů)
- Když se nehodící výsledky „filtrují“ ven
- Když se ptám jen na to co chci vědět, či už to vím
- Když mě zajímají jen pozitiva
- Když se na vše moc spěchá

Na co se města ptají?

- Zanedbané prostředí (22,1 % všech otázek)
 - Kde je zanedbané prostředí? Kdy byste ocenili více zeleně? aj.
- Příjemné prostředí (21,1 % všech otázek)
 - Kde to máte rádi? Kde jste na město hrdý/á? Kde je pro Vás příjemné prostředí? aj.
- Bezpečnost (18,8 % všech otázek)
 - Kde se necítíte bezpečně (ve dne, v noci)? Kde byste ocenili více veřejného osvětlení? aj.
- Doprava (16,8 % všech otázek)
 - Kde podle Vás hrozí dopravní nebezpečí? Kde máte problém s parkováním? Kam se nedostanete pomocí MHD? aj.
- Volný čas a sport (16,6 % všech otázek)
 - Kde rádi trávíte volný čas? Kde sportujete? Kde relaxujete? aj.

Opravdu to funguje?

- V jakém typu projektu byly pocitové mapy použity?
 - Místní plánování – 78 %
 - Strategie – 44 %
 - Doprava – 37 %
 - Parky a rekreace – 33 %
 - Revitalizace – 30 %
 - Komunitní mapa – 22 %
 - Bydlení – 22 %
 - Aktivní mobilita (např. kolo, chůze) – 19 %
 - Turismus – 15 %

Opravdu to funguje?

- Co bylo obecným cílem zapojení místních obyvatel do plánovacího procesu?
 - Dát hlas – 22 %
 - Spolupracovat – 44 %
 - Zapojit – 82 %
 - Konzultovat – 40 %
 - Informovat – 33 %

Univerzita Palackého
v Olomouci

Opravdu to funguje?

- Do jaké míry ovlivnily výsledky průzkumu online mapování rozhodnutí o plánování?
 - Žádný vliv – 4 %
 - Malý vliv – 25 %
 - Střední vliv – 42 %
 - Důležitý vliv – 25 %
 - Řídila rozhodování o plánování – 4 %

Jak na GeoParticipaci, aby fungovala? (Haltofová, 2019)

- Funkčnost aplikace
- Uživatelská přívětivost aplikace (srozumitelnost, jednoduchost a intuitivnost ovládání)
- Zpětná vazba ve smyslu vyřešení problému a rychlost vyřešení problému
- Zpětná vazba ve smyslu odpovědi na zaslaný podnět
- Důvěryhodnost aplikace
- Kompatibilita operačních systémů (Android, iOS, Windows Phone)
- Bezpečnost systému, ochrana osobních údajů
- Časová náročnost využívání aplikace, rychlost načítání aplikace
- Náklady pro občany na aplikaci (zdarma)
- Správnost zaslaných hlášení (spolehlivost reportovaných dat)

S čím si nemusíte tolik lámat hlavu?(Haltofová, 2019)

- Odměna občanům za využívání aplikace
- Věk občanů (uživatelů aplikace)
- „Chroničtí stěžovatelé“, tj. příliš aktivní občané, kteří si stěžují na všechno a pořád a zahlcují tak úředníky

Univerzita Palackého
v Olomouci

Děkuji za pozornost

Jiří Pánek // Jiri.Panek@upol.cz

PocityMapy.cz

Univerzita Palackého
v Olomouci

PocityMapy.cz

Chci využívat GIS, ale bez participace...

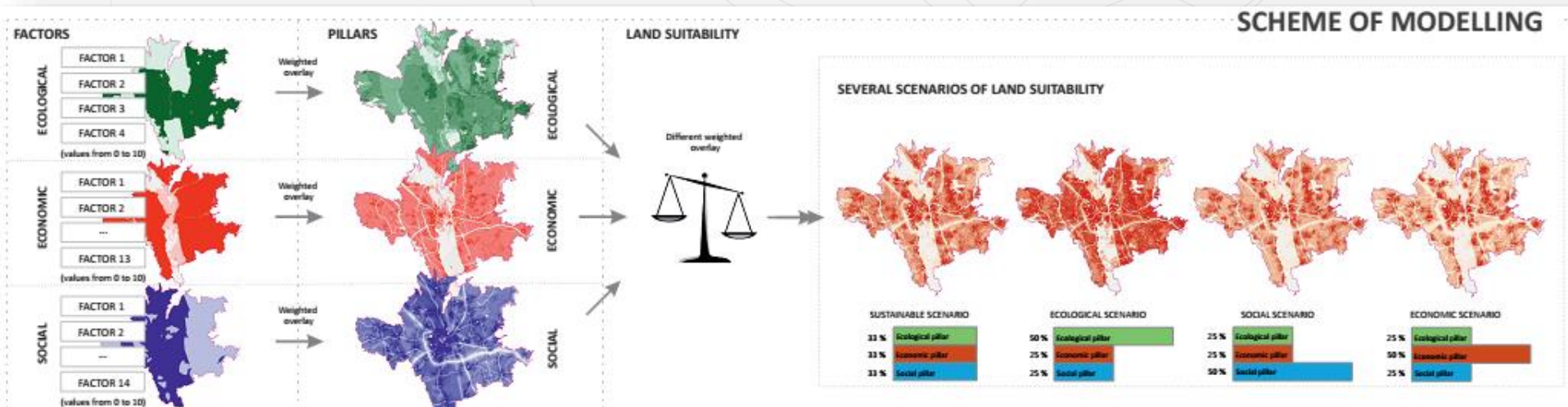
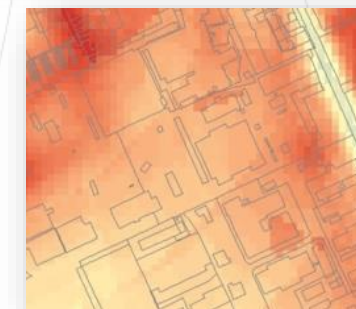
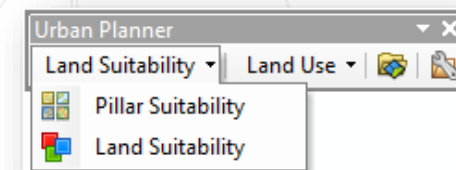
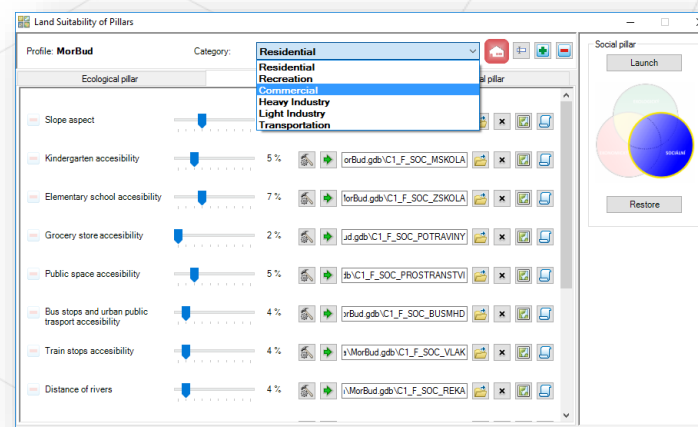
Univerzita Palackého
v Olomouci

PocitoveMapy.cz

URBAN PLANNER - www.urbanplanner.cz

- Výpočty územního potenciálu
- Add-In pro ArcGIS
- MSK, OlKr, Jihlava, Olomouc
- Spolupráce s Czech Globe
- Multikriteriální analýzy a modelování

Kategorie využití ploch pro výpočet potenciálu

- 5 kategorií využití území
- možnost uživatelských úprav

1.

Rezidenční

2.

Rekreační

3.

Komerční

4.

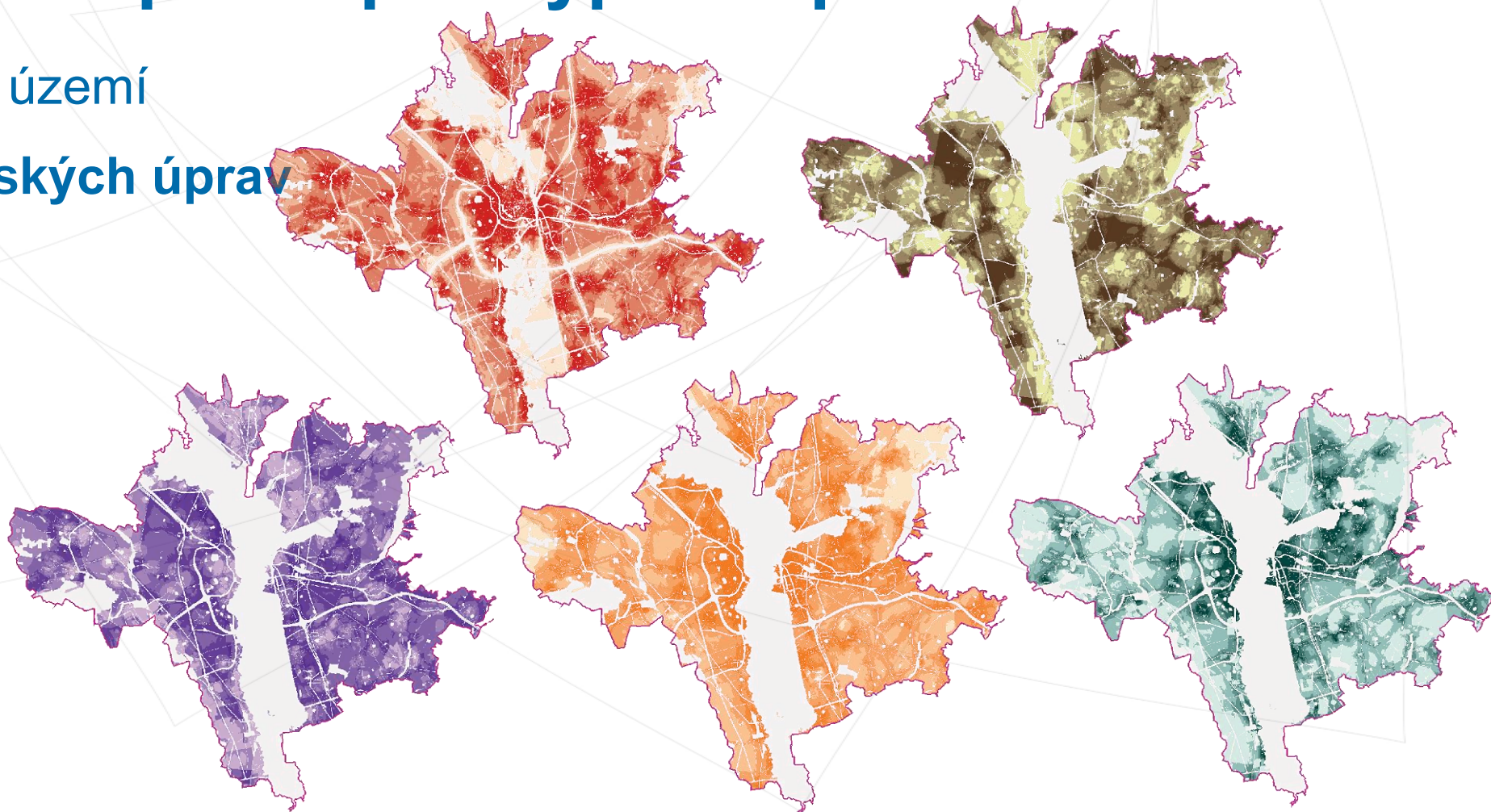

Výrobní

5.

Silniční

Vstupní faktory data ÚAP

ENVIROMENTÁLNÍ PILÍŘ

- ochrana vodního režimu
- ochrana přírody a krajiny
- ochrana nerostného bohatství
- ochrana zemědělské půdy a lesa

SOCIÁLNÍ PILÍŘ

- orientace svahu
- dostupnost mateřské školy
- dostupnost základní školy
- dostupnost prodejny potravin
- dostupnost veřejných prostranství
- dostupnost zastávek autobusů a MHD
- dostupnost vlakových stanic a zastávek
- hustota zástavby, zalidnění
- vzdálenost významných vodních toků
- znečištění ovzduší, hluk, radonové riziko
- ochrana kulturních a sociálních prvků

EKONOMICKÝ PILÍŘ

- sklon terénu
- zásobování elektrickou energií
- zásobování pitnou vodou
- zásobování plynem a tepem
- odvádění odpadních vod
- připojení k internetu optickým kabelem
- vzdálenost pozemní komunikace
- vzdálenost železnice
- riziko záplav
- geologická rizika
- ochrana infrastruktury

